

**UCHWAŁA NR XII.73.2025
RADY GMINY ZAGRODNO**

z dnia 28 stycznia 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2, ust. 2a i ust. 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2023 poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), Rada Gminy Zagrodno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 dla Gminy Zagrodno w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr LXX.422.2023 Rady Gminy Zagrodno z dnia 23 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagrodno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

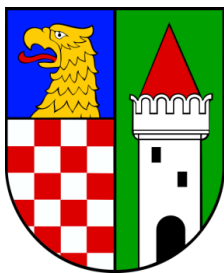
Przewodniczący Rady Gminy
Zagrodno

Bartosz Kunecki

Załącznik do uchwały Nr XII.73.2025

Rady Gminy Zagrodno

z dnia 28 stycznia 2025 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na lata 2025-2028

Spis treści:

- I. Wstęp.
- II. Podstawy prawne programu.
- III. Diagnoza sytuacji w aspekcie problemów uzależnień i przemocy domowej oraz innych lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Zagrodno.
- IV. Priorytety, cele i zadania programu.
- V. Realizacja programu i źródła jego finansowania.
- VI. Postanowienia końcowe.

I. WSTĘP

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii **na lata 2025-2028** (dalej: *Program*) określa gminną strategię w zakresie zapewnienia mieszkańcom Gminy Zagrodno:

- wysokiego poziomu ochrony zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego;
- wspieranie rodzin w procesie wychowywania dzieci;
- redukcję szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, przemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi,
- edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień.

II. Podstawy prawne Programu

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2023 poz. 2151 ze zm.) oraz z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) a także nowelizacji ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2469 z 2022 r.).

III. Diagnoza problemów w Gminie Zagrodno

1. Dane orientacyjne, ukazujące skalę zjawiska.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy Zagrodno.	5150	5038	5018	4948
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (<i>PUP Złotoryja</i>)	229	197	195	172
Liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych.	37	34	32	26

Stopa bezrobocia w powiecie złotoryjskim (%).	13,7		12,1		13,8		13,2	
Liczba uczniów	316		308 (+ przedszkole 98)		272 (+przedszkole 98)		274 (+przedszkole 98)	
w tym:	<i>budynek 135</i>		151		134		134	
	<i>budynek 181a</i>		119		138		138	
	<i>filie</i>		46		0		0	
Liczba interwencji domowych (wg danych Policji).	93		98		101		86	
Liczba założonych „Niebieskich kart”.(GOPS)	24		18		13		15	
Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego)(GOPS)	16		16		10		17	
Liczba osób doświadczających przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego)(GOPS)	39	W tym 12 dzieci	38	w tym 22 dzieci	35	W tym 19 dzieci	25	w tym 10 dzieci
Liczba osób określanych jako sprawcy przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego). (GOPS)	16		16		10		17	
Liczba rodzin żyjących w ubóstwie (wg danych GOPS-u za I półrocze) (GOPS)	114		95		115		62	
Liczba osób żyjących w ubóstwie (wg danych GOPS-u za I półrocze) (GOPS)	218	Co stanowi 4% ogółu mieszkańców	151	2,99% ogółu mieszkańców	181	3,0% ogółu mieszkańców	104	2,10% ogółu mieszkańców
Liczba rodzin korzystających z pomocy opieki społecznej powodu alkoholizmu (wg danych GOPS-u za I półrocze). (GOPS)	21		12		10		4	
Liczba osób uzależnionych, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego	60	110 porad	70	186 porad	65	150 porad	48	145 porad
Liczba osób współuzależnionych, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego.	5	0	4	4	5		4	
Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego.	3		3		4		2	
Liczba wizyt domowych przeprowadzonych przez terapeutę pracującym w Punkcie Konsultacyjnym.	9		9		7		6	

2. W Programie uwzględniono:

- cel operacyjny 2. „Profilaktyka uzależnień” określony w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2025-2028
- działania rekomendowane w publikacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku”,

IV. Priorytety, cele i zadania Programu.

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców oraz grup społecznych Gminy Zagrodno.

Ustalono 3 priorytety:

1. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy Zagrodno ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
2. Ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu na terenie Gminy Zagrodno.
3. Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją używania alkoholu.

Priorytet 1 - Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy Zagrodno ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Cele:	Zadania
Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień, modelowanie postaw moralno-społecznych	Realizacja zadań/programów/zajęć/warsztatów z wykorzystaniem strategii profilaktycznych, w szczególności: • Informacyjnej (dostarczenie wiedzy nt. skutków zachowań ryzykownych), • edukacyjnej (rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych tj. nawiązywanie kontaktów, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom grupy itp.) • alternatywnej (zaangażowanie się w działalność pozytywną np. artystyczną, społeczną, sportową, artystyczną, organizowanie zajęć pozalekcyjnych przez specjalistów/animatorów).
	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
	Upowszechnianie sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych i promocji zdrowia.
	Wspieranie realizacji działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej prowadzonej w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozy w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3.
	Dofinansowanie lub finansowanie realizacji działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkół, placówek oświatowych i świetlic wiejskich w oparciu o szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne lub całoroczną pracę profilaktyczną z dziećmi i młodzieżą.
	Prowadzenie lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych – organizacja np. festynów, happeningów, pikników, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, z uwzględnieniem działalności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, promocja rodziny w tym zakup niezbędnych sprzętów sportowych, nagród.
	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

	Podejmowanie działań edukacyjnych upowszechniających w społeczeństwie wiedzę na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujących przekaz dotyczący konieczności zachowania abstynencji w czasie ciąży.
	Udział dzieci w koloniach i obozach i innych sesjach wyjazdowych z programem zajęć profilaktycznych i/lub socjoterapeutycznych.
	Finansowanie programów w zakresie poszerzenia oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych w celu promowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
	Finansowanie zajęć promujących aktywność kulturalną i fizyczną w celu modelowania postaw moralno-społecznych dzieci, młodzieży i dorosłych.
	Współorganizowanie i dofinansowanie przedsięwzięć rekreacyjno-sportowych i integracyjnych na terenie Gminy Zagrodno.
	Organizowanie i finansowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.
Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów, nauczycieli, pedagogów	Realizacja zadań rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
	Prowadzenie specjalistycznego, interdyscyplinarnego poradnictwa dla rodzin z dziećmi, w których występują problemy z uzależnieniem behawioralnym, od alkoholu czy od środków psychoaktywnych.
	Realizacja rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom programów profilaktycznych.
	Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych) oraz problematykę nowych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii
	Szkolenia i dostarczanie wiedzy z zakresu uzależnień i pracy profilaktycznej z dziećmi dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów, profilaktyków, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, opiekunów
	Wspieranie prospołecznych działań młodzieży z udziałem mentorów/tutorów, programów liderek i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.
Zwiększenie wiedzy i kompetencji mieszkańców w zakresie uzależnień behawioralnych	Edukacja publiczna - zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień; Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym prowadzenie kampanii społecznych i testów przesiewowych.
	Realizacja działań twórczych i artystycznych, minimalizujących wśród dzieci i młodzieży występowanie ryzykownych zachowań: program rozwoju osobistego i społecznego młodzieży szkolnej, realizacja programów profilaktycznych realizowanych w środowisku lokalnym, w tym działań teatralnych, artystycznych itp.

	Szkolenia/ edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
Priorytet 2 - Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych oraz ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Zagrodno.	
Zwiększenie kompetencji mieszkańców w ograniczaniu zachowań ryzykownych/proble mowych.	Organizowanie festynów, dni otwartych, konferencji, w tym konferencji naukowych, warsztatów, kampanii edukacyjnych, debat, seminariów z zakresu promocji zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom
	Podnoszenie wiedzy mieszkańców na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz dostępnej oferty pomocowej dla osób doznających przemocy domowej poprzez: – działania informacyjne i edukacyjne (np. opracowanie, zakup lub druk oraz kolportaż materiałów), – organizację i uczestnictwo w wydarzeniach skierowanych do mieszkańców Gminy Zagrodno.
	Wspieranie środowisk abstynenckich.
	Organizacja badań i sondaży, pozwalających ocenić aktualny stan problemów społecznych - finansowanie diagnozy dotyczącej problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych.
Zmniejszenie dostępności do alkoholu oraz naruszeń prawa w jego obrocie.	Działania medialne, druk i kolportaż materiałów informacyjnych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi a także ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 <i>/reklama, promocja/</i> i 15 <i>/zakaz sprzedaży alkoholu/</i> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
	Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym kontrola rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wielkości sprzedaży w roku poprzednim.
	Szkolenia właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
Priorytet 3 - Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją uzależnień.	
Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla rodzin z problemem uzależnień oraz rodzin zagrożonych uzależnieniem	Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych osób współuzależnionych, ofiar przemocy domowej a także sprawców przemocy domowej;
	Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci rodzin z problemem uzależnień.
	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem uzależnień poprzez finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.

	Wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie.
	Finansowanie metod pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty itp.)
	Współpraca ze służbami publicznymi, szkołami nauki jazdy oraz placówkami leczenia uzależnień w zakresie edukacji i działalności informacyjnej, doposażanie placówek leczenia uzależnień, zakup materiałów edukacyjnych na rzecz placówek leczenia uzależnień.
	Udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej i zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i ich rodzicom oraz opiekunom poprzez: - konsultacje psychologiczne dzieci, młodzieży, rodziców, - terapię indywidualną dzieci, młodzieży rodziców, - konsultacje i terapię rodzin, - porady psychologiczne, - diagnozę uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, - zespoły interdyscyplinarne, - prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla uzależnionych, członków ich rodzin, osób doświadczających kryzysu, w tym z zaburzeniami psychicznymi, osób zagrożonych uzależnieniem, - dofinansowanie programów opiekuńczo-wychowawczych z dożywianiem dzieci w świetlicach i klubach środowiskowych.
	Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy oraz szkolenie członków GKRPAiPN.

V. Realizacja Programu i źródła jego finansowania.

1. **Głównym podmiotem** w realizacji programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, działająca w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Organizację pracy Komisji określa **Regulamin** działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Zagrodnie.

3. **Źródłem finansowania** zadań Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Zaleca się umożliwienie osobom doświadczającym przemocy i uzależnionych m.in. od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu, narkotyków czy dopalaczy (dorosłym i dzieciom) możliwości utrzymywania kontaktu z profesjonalistami, także z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych (telefon, Skype, e-mail, Zoom itp.).

5. Członkowie Komisji wynagradzani są za udział w pracach komisji. Zakres prac komisji określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Wysokość wynagrodzenia ustala się w kwocie 400,00 zł za posiedzenie. Wynagrodzenie przysługuje członkom komisji będącym pracownikami urzędu gminy lub jednostek organizacyjnych gminy w przypadku gdy posiedzenie odbywa się poza godzinami pracy tego członka. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności zawierającej datę oraz godziny posiedzenia.

VI. Postanowienia końcowe

1. Zadania realizowane w Programie będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji programowej.
2. Harmonogram wydatków na realizację zadań ujętych w Programie ustala corocznie Wójt Gminy Zagrodno.

Uzasadnienie

do uchwały sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2021 poz. ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, natomiast art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek przeciwdziałania narkomanii. Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy a po nowelizacji ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (dz.U.2469), która weszła w życie 1 stycznia 2022 r. z możliwością uchwalania na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Programy są kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Zagrodno z lat poprzednich. Określają one lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Od 1 stycznia 2022 r. gminne programy muszą również zawierać elementy profilaktyki z zakresu uzależnień behawioralnych. Program jest adresowany do całej społeczności Gminy Zagrodno, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od środków psychoaktywnych w tym alkoholu, narkotyków czy dopalaczy, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi i narkomanii zawodowo.

Głównym zadaniem wynikającym z programów jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Gminy Zagrodno. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kwota środków finansowych nie wykorzystana w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację gminnych programów. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy Zagrodno, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w sposób zorganizowany i kompleksowy. W związku z powyższym podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne.